

Matko Krevh:

Junak.

Veselo-resna igra v treh dejanjih.

TRETJE DEJANJE.

Pri Borovniku. Deklice primerjajo cvetice.

Jelica: Franica, rekla si, da pojdeš za Tončkom. Zakaj pa ne greš?

Franica: Saj bom šla, če bo treba, pozneje. Podnevi se pa za Tončka ni treba bati.

Slavka: Oh, jaz pa se tako bojim zanj! Kopasto skledo žgancev je pojedel! Kaj, če je med potom počil? Nikoli več ga ne bom videla!

Franica: No, če bi bil počil, bi bili slišali. — Veste, sestrice, Tonček je muhast! Bog ve, kaj je napravil z žganci! Pojedel jih gotovo ni!

Jelica: Pa bi vseeno pogledala za njim! Meni se bratec smili, ker je odšel v taki zimi od doma.

Slavka: Če bo zmrznil, bom rekla: prav mu je! Če bo pa počil, me bo strašno sram.

Franica: Grdo od tebe, da tako govoriš. Ali si njegova sestra?

Slavka: Saj ga imam rada! Oh, ti ne veš, kako se bojim, da bo počil...

Franica in Jelica: Hahaha! Počil, počil!

Franica: Saj ni kanon!

Jelica: Ali pa kak mehur! Haha!

Borovnica (od desne): Vaš poredni smeh mi ne ugaja. Kaj imate? Ali se Tonček še ni vrnil?

Franica: Ne še; ne vem, kod tako dolgo hodi.

Jelica: Volkovi so ga požrli, joj!

Slavka: Počil je od žgancev, hoj!

Borovnica: Molite, da se vrne! Ubogi revček, zakaj sem mu dovolila, da je odšel tako daleč v gozd?

Franica: Eh, mamica, saj še ni dolgo, kar je odšel. Dosedaj se še ni mogel vrniti. Do našega gozda je dobro uro in nazaj tudi toliko.

Borovnica: Čim postavite jaselce, mu idita Franica in Jelica naproti!

Jelica: Na delo, na delo! Tonček je rekel, da se bo vrnil, preden bomo me postavile jaselce.

Borovnica: Ne dajte se torej osramotiti od njega, ve, ki ste starejše nego on!

Franica: Privoščila bi mu veselje, če bi prišel prej...

Slavka: Ne, me moramo prej postaviti jaselce! Naj se jezi, zakaj je pa pojedel kopasto skledo žgancev!

Jelica: Ti in tvoji žganci! Nevoščljiva si mu jih! To je grdo!

Slavka: Nisem nevoščljiva, pač pa se bojim, da bo počil.

Borovnica: Kaj bo počil! Podvizajte se z delom! Imamo še druga opravila. (Odide na desno.)

Franica: Ubogi Tonček!

Jelica: Oh, kako se mi smili!

Slavka: Meni se tudi, meni se najbolj!

Franica: Bog ve, kako ga zebe v tej zimi! (Ihti.)

Jelica: Oh, če bi ga kaj požrlo!... (Joka.)

Slavka: Ali če bi v gozdu počil! (Joka. — Nekaj časa jokajo, nato se začno vse tri smejati.)

Franica: Čemu se pa jočemo? Tonček se vrne!

Jelica: Volkov ni, da bi ga požrli.

Slavka: Počil pa znabiti tudi ne bo, saj ima velik žledec!

Franica: Delajmo, delajmo! (Hitijo.)

Jelica: Franica, če te ni strah, pojdi ti sama Tončku naproti! Medve s Slavko bova pa postavili jaselce.

Franica: Saj res, naproti mu grem! (Gre po ogrinjačo.)

Jelica: Slavka, ti mi boš podajala cvetice, jaz bom krasila stene in desko.

Slavka: Franica naj le gre po Tončka, medve tudi znava postavljati jaselce.

Franica (se vrne): Le podvizajta se! Če bodo mama kaj vprašali po meni, jim povejta, da sem šla Tončku naproti.

Jelica in Slavka: Brez Tončka se ne smeš vrniti!

Franica: Prepričana sem, da mi pride Tonček nasproti. Pomagala mu bom nesti drevesce; seveda, če bo dovolil.

Jelica: Če se Tonček vrne, se bo strašno postavljal!

Slavka: Še pogledal nas ne bo.

Franica: Tak bahač pa naš Tonček ni; ponosen pa bo, da je prinesel drevesce.

Jelica: Naj se baha, samo da se vrne!

Slavka: Jaz ga bom hvalila na vse pretege!

Franica: Govorimo in govorimo, Tončka pa zunaj mrazi. Takoju mu grem naproti. (Odide.)

Slavka: Jelica, ali bi ti šla sama po drevesce?

Jelica: Poleti bi šla, pozimi pa ne, ker je predebel sneg.

Slavka: Tonček se pa ni zbal snega!

Jelica: Veš, moški so vsi bolj pogumni.

Borovnica (od desne): Ali je Franica že odšla?

Jelica in Slavka: Pravkar je odšla.

Slavka: Mama, okregajte Tončka, ker tako dolgo hodi!

Borovnica: Tako? Taka sestra si? Sramuj se! On, revček, trpi mraz, sneg mu nagaja, noge ga bolijo — ti pa želiš, da bi ga še okregala? Nimam te rada! Ko se vrne Tonček, mu bom dala tople kave in bele pogače za njegov trud.

Jelica: Jaz mu bom pa spletla volnene nogavice.

Slavka: Pri domačih nalogah mu bom pa jaz pomagala.

Borovnica: Potem bo gotovo vsaka naloga napačna. — Ali imata dovolj mahu? S svečkami bosta morali letos štediti!

Jelica: Pa jih je še od lani toliko ostalo!

Borovnica: Nekaj smo jih porabile na Vseh svetnikov dan za očetov grob. Še nocoj naj ena gori za očeta.

Slavka: Tista rdeča je najbolj debela, njo prižgemo.

Jelica: Radovedna sem, kakšno drevesce bo prinesel Tonček.

Slavka: Da bi le kakšna metla ne bila!

Borovnica: Kaj veš ti! Tonček bo prinesel lepo drevesce. O tem sem prepričana, ker poznam njegovo skrbljivost. V vsem je podoben rajnemu očetu.

Jelica: Mama, kam naj pa vtaknem tele cvetice?

Borovnica: Za jaselcami jih razvrsti, pa ne pregosto. Svečke naj gorijo spredaj. Slavka, poberi cvetico! (Slavka jo pobere.)

Slavka: Kje neki hodita Tonček in Franica tako dolgo?

Jelica: Kje neki? Čez polje se vračata! (Franica se tedaj vrne.)

Franica: Tonček gre, Tonček gre!

Vse: Res? Kje pa je? (Gledajo skozi okno.)

Franica: Tam za sosedovim gozdičem jo maha.

Borovnica: Hvala Bogu, da se mu ni kaj hudega pripetilo!

Jelica (veselo): Jej, kako sem vesela!

Slavka: Pobožala ga bom.

Franica: Saj sem vedela, da je Tonček junak!

Borovnica: Junak pa, vas vse tri prekosi!

Sestre: Oho, mama! Kdo pa je starejši?

Borovnica: Starejše ste — toda šibkejše!

Jelica: Eh, naj bo močnejši, samo da nam prinese drevesce!

Slavka: Lahko je močnejši, če poje skledo žgancev!

Borovnica: Privošči mu jih, saj jih je pošteno zaslužil!

Jelica: Uh, pa bahal se bo!

Slavka (se udari po prsih, oponašajoč Tončka): Kdo sem pa jaz, ha? Tonček sem, junak, ki se ne boji ne volka ne medveda!

Jelica: Jaz sem mož — bo rekel — kdo se gre z menoj metat? Vsakega vržem, da se bo tri dni pobiral!

Borovnica: Šalo pustite! Ali ste že postavile jaselce? Vedela sem, da se bo Tonček prej vrnil z drevescem. (Zunaj ropot.)

Vse: Naš Tonček je, naš Tonček! (Tonček vstopi.)

Tonček (z okrašenim božičnim drevescem): Dober dan! (Angelček se prikaže, nato izgine.)

Vse: Bog daj, Tonček! Joj, kaj si prinesel!

Tonček: Ha, le glejte in se naglejte! (Postavi drevesce na mizo, ne da bi ga ogledal in govori): Naj mi še katera reče, da si ne upam sam v gozd! (Ko odloži sukunjo in cekar, pogleda drevesce, se začudi in ostrmi.)

Borovnica: Ali te zebe? Kje si pa dobil že okrašeno drevesce?

Tonček: Okrašeno drevesce, joj! Takega nisem naložil! Kdo ga je okrasil? Oh, kdo ga je? — Mama, ne hudujte se: žgance sem nesel v temle lončku beračici Jeri in še kruha ter jabolk sem ji dal navrh — ona mi je pa pomagala posekati to drevesce. Rekla je, da je že med letom mislila nanj. Naročila mi je, naj vas vse lepo pozdravim in da bo molila za nas.

Borovnica (objame Tončka): Moj zlati otrok! Kako naj se hudujem nad teboj, ko pa moram le pohvaliti tvojo dobrosrčnost! Storil si dobroto beračici Jeri, zato te je varoval angel varuh in znabiti ti je on povrnil tvojo dobroto z okrašenim drevescem. Le vedno mu bodi hvaležen! Za plačilo dobiš kos pogače in jutri potice. Čujte, ali ne boste pohvalile Tončka?

Sestre: Prekosil in prehitel nas je! In tako lepo drevesce! In že okrašeno! Jej, jej...

Franica: Ponosna sem, da imam takega bratca!

Jelica: Nogavice dobiš od mene!

Slavka: Pobožam te! (Ga poboža.) Veš, strašno sem se bala, da boš počil!

Tonček: Zakaj si se bala?

Slavka: Ker si pojedel kopasto skledo žgancev.

Tonček: Saj jih nisem pojedel! Rekel sem, da jih bom spravil pod streho, in to sem tudi storil. Nisem pa rekel, pod čigavo.

Slavka: Oh, ti si muhast! Pa da le počil nisi!

Borovnica: Tonček je moder in dober, ne muhast. Bodimo si dobri, in božje Dete nas bo blagoslavljal.

Z a s t o r.